

Tilläggsyrkande

(S, M, V, L, MP)

Yttrande

(KD)

2024-04-23

Ärende nr 9

Tilläggsyrkande angående delårsrapport per mars 2024

FÖRSLAG TILL BESLUT

Utbildningsnämnden föreslås besluta

Att anteckna nedanstående som Utbildningsnämndens yttrande över rapporten.

ÄRENDET

När kommunfullmäktige fattade beslut om att lyfta förskolan och skolan från stadsdelsnämnderna och samla ansvaret i två nya nämnder beslutades det även att Stadsgemensamma området inom Utbildningsförvaltningen skulle utredas. Den utredningen är nu genomförd.

De verksamheter som berörs är Vägledningscentrum, Center för skolutveckling och Språkcentrum. Det är tre kommungemensamma uppdrag som berör hela staden. Utgångspunkten för verksamheterna är att bidra till barns utveckling och elevers måluppfyllelse, säkerställa 1-19 årsperspektivet genom en hållbar utbildningskedja med fokus på barns och elevers progression genom utbildningssystemet. Vidare handlar det om att skapa likvärdighet, såväl ur ett barn- och elevperspektiv som de olika förvaltningarnas tillgång till de gemensamma resurserna. Slutligen handlar det om att bygga ett skolväsende på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Det här är ett stadenövergripande arbete som pågått sedan 2014 och verksamheten leds av en styrgrupp som består av tjänstemän från berörda förvaltningar.

Utbildningsnämnden är starkt kritisk till hur utredningen är genomförd och till den fakta som ligger till grund för de slutsatser och rekommendationer som presenteras i rapporten. Det är anmärkningsvärt att rapporten präglas av att många svaranden har en begränsad kunskap om verksamheten, det vill säga att fel personer har tillfrågats. Det har bidragit till att rapporten genomsyras av missuppfattningar, allmänt tyckande och rena spekulationer som tyvärr framstår som faktum.

Rapporten innehåller en rad felaktigheter, faktafel och citat som är tagna ur sitt sammanhang. Ett sådant exempel är att det står i rapporten att Språkcentrum är uppdragsfinansierad, vilket verksamheten inte är utan den är finansierad genom en modell med "köp och sälj".

I omvärldsspaningen så saknas Stockholm vilket är mycket olyckligt, vidare så är närliggande kommuner som Mölndal och Kungsbacka som har en liknande organisering inte medtagna. Det är perspektiv som hade kunnat tillföra utredning andra aspekter. Innehållet i rapporten har inte heller faktagranskas innan publicering vilket är allvarligt, för då hade rapporten kunnat bygga på kunskap och korrekta förhållanden samt kunnat

kvalitetssäkras. Det ska understrykas att exempelvis grundläggande fakta om organisering och finansiering har delgivits utredningen.

I rapporten förekommer flera onyanserade uttalanden och rekommendationerna är svagt underbyggda. Det gör det svårt att se hur dessa hänger ihop med den analys som är genomförd. Ett sådant påstående är "Genom att de områden som ingått i det stadengemensamma inte är ändamålsenliga i nuvarande form behöver organisationen för stadengemensamma frågor förändras." Rapporten kan inte visa eller belägga att den nuvarande organiseringen är ett problem eller hur dessa problem skulle kunna lösas genom att flytta verksamheten. Tvärtom så har flera viktiga och strategiska beslut tagits under åren, det handlar om nuvarande resursmodell för studie- och yrkesvägledare samt gällande modell samt pris på Språkcentrums tjänster för att nämna två exempel.

Sammantaget innebär detta en väldigt låg trovärdighet för utredningen i dess helhet, vilket är beklagligt då utredningen hade kunnat bidra till att stärka och säkra verksamhetens kvalitet framåt samt peka på verkliga behov.

I rapporten framkommer flera synpunkter på styrningen och ledningen av det stadsgemensamma området. Som redan nämnt så sker det gemensamt mellan förvaltningarna i en styrgrupp som är sammansatt med företrädare från respektive förvaltning. Det är också som styrgruppen som beslutar om sitt mandat, sammansättning och vad som ska vara på agendan. Inte någon gång sedan området bildades har styrgruppen varit oenig i de beslut som har tagits.

Det är styrgruppens representanter, som utses av förvaltningarna, som har uppdraget och ansvaret att förankra vidare i den traditionella linjeorganisationen. Vi kan konstatera att det brister med att föra upp och ner information, men inte i styrgruppen. Det är genom denna förankring som det finns förutsättningar för de fyra olika huvudmännen att styra, leda och ta sitt ansvar utifrån styrdokument, ekonomi och kvalitet. Det hade varit klädsamt om utredningen, vars syfte var att ta reda på hur nuvarande organisering effektivt kan styra, leda och ta sitt ansvar utifrån styrdokument, ekonomi och kvalitet, hade kunnat belysa detta. Det är också väldigt olyckligt att ordföranden för styrgruppen pekas ut och påstås sitta på två stolar. Detta är direkt felaktigt, då denna representerar verksamheten och inte berörd förvaltningsledning. Det kan i sammanhanget tilläggas att denne har förslagit ett roterande ordförandeuppdrag, men att övriga förvaltningar har sagt nej eftersom man har varit nöjd med ledarskapet.

Vi kan konstatera att Sveriges lärare, Sacorådet samt Sveriges skolledare delar vår uppfattning vilket framgår med all tydlighet i fackens skriftliga anteckningar i senaste FSG-protokollet. De pekar på att utredningen saknar trovärdighet, är undermålig, innehåller sakfel, begreppsförvirring och missförstånd.

Avslutningsvis vill vi kommentera föreslagna rekommendationer och det fortsatta arbetet:

1. **Vägledningscentrum.** Utredningen beskriver stora fördelar med en central organisering av studie- och yrkesvägledningen, så som idag. Trots det föreslås en framtida uppdelning av Vägledningscentrum. En sådan hantering skulle få stora konsekvenser inte minst för likvärdigheten, kompetensförsörjningen, heltidstjänster, tillgång till spetskompetens samt det viktiga 1-19 årsperspektivet. Vidare skulle ökad administration skapas, effektivitet och stordriftsfördelar skulle gå förlorade. Det skulle innebära att berörda förvaltningar skulle behöva betala mer för dagens verksamhet utan att få mer pang för pengarna. Det vore olyckligt

och rent sagt ut dunt.

2. **Center för skolutveckling.** Utredningen föreslår att Center för skolutveckling ska avvecklas och att resurserna inom verksamheten ska delas upp mellan förvaltningarna. Detta vore förödande för det arbete som sker i dag. Förutom att stadens specialistkunskaper, vilket inte kan jämföras med förvaltningarnas egna utvecklingsavdelningar, skulle splittras så skulle dagens samlade resurser till såväl kommunala som fristående huvudmän att försvinna. Vi är av uppfattningen att det behövs mer praktisk forskning och vetenskapligt stöd i hela utbildningskedjan – inte mindre. Stadens skolväsende behöver fördjupande utbildningar, ledning och samordning av nätverk, sprida inspiration via mötesplatser, ta fram kunskap- och forskningsunderlag samt samverka och samarbeta mellan skolförvaltningar, universitet, Skolverket, GR och andra organisationer. Den röda tråden från förskola, grundskola, gymnasieskola till vuxenutbildning och skulle gå förlorat. Det i en tid när mer samarbete skulle behövas. Det är genom center som flera av de framgångsrika metoder och arbetssätt som i dag används i skolväsendet har startat och spridits. Utredningen konstaterar att utbildningskedjan för barn och unga 1 till 19 år är viktig och måste värnas. Men rekommendationen går tvärt emot detta.
3. **Språkcentrum.** Utredningen föreslår att Språkcentrum, samlat, ska flyttas till grundskoleförvaltningen. Det bärande argument för det är att det finns ett "starkt önskemål från grundskoleförvaltningen". Då inget annat föreslås att förändras är slutsatsen tämligen märklig. Samordningen och samverkan kommer fortsatt att krävas mellan flera förvaltningar. Vad som kan uppnås konkret i en ny organisering som inte kan uppnås i nuvarande finns det inga svar på. Det framstår snarare att det är en fråga om finansiering och det kommer inte lösas genom en omorganisation. Ambition och önskemål hos enskilda rektorer kommer inte kunna mötas genom en organisatorisk förändring. Däremot kommer det bidra till ökade kostnader och ökad administration, vilket inte är önskvärt i någon förvaltning.
4. **Fortsatt hantering.** Berörda nämnder föreslås att direktören ges i uppdrag att omhänderta slutsatserna från utredningen och återkomma med eventuella förslag på förändrad organisation. Detta ska göras i samverkan med övriga utbildningsförvaltningar. Utbildningsnämnden uppfattning är att den aktuella rapporten inte räcker till som underlag för beslut kring varken en omorganisation av de stadsgemensamma områdena eller som utvärdering av organiseringen av de stadsgemensamma områdena. I stället för med rapporten som underlag uppmanas ansvariga direktörer att med utgångspunkt i styrgruppens senaste utvärdering utreda hur nuvarande styrning och verksamhet kan stärkas.